

ROZHODNUTIE RADY**z 24. júna 2014****o podrobnostiach vykonávania doložky o solidarite Úniou**

(2014/415/EÚ)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 222 ods. 3 prvú vetu,

so zreteľom na spoločný návrh Európskej komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Toto rozhodnutie sa týka vykonávania článku 222 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) (ďalej len „doložka o solidarite“) Úniou. Netýka sa vykonávania doložky o solidarite podľa článku 222 ods. 2 ZFEÚ členskými štátmi. V súlade s Vyhlásením (č. 37) k článku 222 Zmluvy o fungovaní Európskej únie si členský štát môže vybrať najvhodnejšie prostriedky na splnenie vlastného záväzku solidarity voči inému členskému štátu.
- (2) Podľa článku 222 ods. 1 ZFEÚ majú Únia a členské štáty konať spoločne v duchu solidarity, ak sa niektorý členský štát stane objektom teroristického útoku alebo obeťou prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou. Je potrebné vyvinúť úsilie o súlad a komplementárnosť opatrení Únie a členských štátov v prospech ktoréhokoľvek členského štátu, ktorý sa dovoľáva ustanovení doložky o solidarite, aby sa zabránilo duplicité úsilia. Vzhľadom na to, že členské štáty majú koordinovať vzájomnú činnosť v Rade, aby si splnili vlastné záväzky solidarity podľa článku 222 ods. 2 ZFEÚ, je vhodné, aby sa s ohľadom na vykonávanie doložky o solidarite Úniou vymedzili podrobnosti tejto koordinácie v Rade.
- (3) Podrobnosti koordinácie v Rade by sa mali zakladať na dojednaniach o integrovanej politickej reakcii na krízu EÚ (IPCR), ktoré Rada schválila 25. júna 2013 a v ktorých sa uvádza, že z IPCR majú vychádzať aj podrobnosti vykonávania doložky o solidarite. Je vhodné, aby Rada upravila dojednania IPCR, najmä v prípade preskúmania.
- (4) Vykonávanie doložky o solidarite Úniou by malo vychádzať v čo najväčšej miere z existujúcich nástrojov, malo by zvýšiť účinnosť zlepšením koordinácie a zabránením duplicity, malo by fungovať bez akýchkoľvek dodatočných zdrojov, malo by poskytovať jednoduché a jasné rozhranie s členskými štátmi na úrovni Únie a malo by rešpektovať právomoci udelené každej inštitúcii a útvaru Únie.
- (5) Doložkou o solidarite sa Únia vyzýva, aby zmobilizovala všetky svoje dostupné nástroje. Príslušné nástroje zahŕňajú stratégiu vnútornej bezpečnosti Európskej únie, mechanizmus Európskej únie v oblasti civilnej ochrany zriadený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ ⁽¹⁾ (ďalej len „mechanizmus Únie“), rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ ⁽²⁾ a štruktúry vytvorené v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SZBP).
- (6) Rozsah podrobností vykonávania doložky o solidarite Úniou by sa mal jasne vymedziť.
- (7) Pokiaľ ide o boj proti terorizmu, strategickým rámcom pre opatrenia Únie je stratégia Európskej únie na boj proti terorizmu. Existujú rôzne nástroje, ako napríklad nástroje na posilnenie ochrany kritických infraštruktúr v oblasti energetiky a dopravy ⁽³⁾. Následne po oznámení Komisie nazvanom Politika EÚ v oblasti boja proti terorizmu: hlavné úspechy a budúce výzvy boli tiež prijaté opatrenia, napríklad opatrenia na posilňovanie spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva, posilňovanie prevencie radikalizácie najmä zriadením siete na zvyšovanie

⁽¹⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924).

⁽²⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ z 22. októbra 2013 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2119/98/ES (Ú. v. EÚ L 293, 5.11.2013, s. 1).

⁽³⁾ Ako sa uvádza v smernici Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

- povedomia o radikalizácii a na obmedzovanie prístupu teroristov k finančným prostriedkom, výbušnínám ⁽¹⁾ a k chemickým, biologickým, rádiologickým a jadrovým materiálom, ako aj opatrenia na posilnenie bezpečnosti výbušnín.
- (8) Na úrovni Únie by sa mal vymedziť mechanizmus dovolávania sa a mechanizmus postupného zrušenia doložky, pokiaľ ide o podrobnosti v zmysle tohto rozhodnutia, založené na žiadosti dotknutého členského štátu na vysokej politickej úrovni a podporované jediným kontaktným miestom na úrovni Únie.
 - (9) Dojednania o reakcii na úrovni Únie by sa mala zlepšiť účinnosť, a to pomocou posilnenej koordinácie vychádzajúcej z existujúcich nástrojov.
 - (10) Účelom mechanizmu Únie je posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi a Úniou a uľahčiť koordináciu v oblasti civilnej ochrany. Rozhodnutím č. 1313/2013/EÚ sa zriadilo Koordinačné centrum pre reakcie na núdzové situácie (ďalej len „ERCC“), ktorým sa má zabezpečiť operačná kapacita 24 hodín denne 7 dní v týždni a ktoré pomáha členským štátom a Komisii pri plnení cieľov mechanizmu Únie.
 - (11) Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) má k dispozícii štruktúry so skúsenosťami v oblasti spravodajstva a s odbornými vojenskými znalosťami, ako aj sieť delegácií, ktoré takisto môžu prispievať k reakcii na hrozby alebo katastrofy na území členských štátov alebo na krízy s vonkajším rozmerom. Iné štruktúry a agentúry Únie pôsobiace v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) vrátane SBOP by mali poskytovať svoje príspevky v závislosti od krízy a podľa potreby v súlade s príslušnými ustanoveniami práva Únie.
 - (12) Ak je to vzhľadom na naliehavosť situácie potrebné a uskutočniteľné, dojednania o reakcii na úrovni Únie by sa mali doplniť prijatím právnych aktov alebo zmenou existujúcich aktov v súlade s príslušnými ustanoveniami zmlúv.
 - (13) Toto rozhodnutie nebude mať vplyv na obranu. V prípade, že si kríza vyžaduje prijatie opatrenia v rámci SZBP alebo SBOP, Rada by mala prijať takéto rozhodnutie v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy.
 - (14) Týmto rozhodnutím nie je dotknutý článok 42 ods. 7 Zmluvy o Európskej únii.
 - (15) V oznámení Komisie nazvanom Stratégia vnútornej bezpečnosti EÚ: päť krokov k bezpečnejšej Európe sa stanovil cieľ zvýšiť odolnosť Únie voči krízam a katastrofám prostredníctvom niekoľkých opatrení vrátane plného využitia doložky o solidarite. Ako už pripomenula Rada vo svojich záveroch z 24. a 25. januára 2011, zvyšovanie odolnosti Európy voči krízam a katastrofám je zásadné pre ďalšie posilňovanie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Únii.
 - (16) Európska rada má pravidelne vyhodnocovať hrozby pre Úniu tak, aby Únia a jej členské štáty mohli prijímať účinné opatrenia. Na základe požiadavky zo strany Európskej rady by sa mali vypracúvať správy o špecifických hrozbách.
 - (17) V súlade s článkom 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ nemá byť žiaden členský štát povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie odporuje podľa jeho názoru základným záujmom jeho bezpečnosti.
 - (18) Európsky parlament prijal 22. novembra 2012 uznesenie 2012/2223 nazvané Doložky EÚ o vzájomnej ochrane a solidarite: politické a operačné rozmery.
 - (19) Toto rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznávané v Charte základných práv Európskej únie a malo by sa uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami.
 - (20) Keďže cieľ tohto rozhodnutia, a to vykonávanie doložky o solidarite Úniou, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto rozhodnutie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa,

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 z 15. januára 2013 o uvádzaní prekurzorov výbušnín na trh a ich používaní (Ú. v. EÚ L 39, 9.2.2013, s. 1).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Všeobecný cieľ a predmet úpravy

1. Týmto rozhodnutím sa stanovujú pravidlá a postupy na vykonávanie článku 222 ZFEÚ (ďalej len „doložka o solidarite“) Úniou.
2. Rada v záujme zabezpečenia súladu a komplementárnosti opatrení Únie a členských štátov koordinuje reakciu na dovolávanie sa doložky o solidarite, pričom využíva dojednania IPCR. Generálny sekretariát Rady (GSR), Komisia a ESVČ poskytujú podporu pri vykonávaní dojednaní IPCR.
3. Podrobnosti vykonávania doložky o solidarite na úrovni Únie, ktorých účelom je poskytovať informácie a podporu, vychádzajú z mechanizmov existujúcich v rámci Rady, Komisie, ESVČ a agentúr Únie. Vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP) a ESVČ prispievajú vo vhodných prípadoch prijímaním iniciatív a poskytovaním príslušných informácií a podpory v oblasti pôsobnosti VP.
4. Príslušné nástroje Únie a dojednania IPCR vychádzajú z vlastných postupov a môžu byť aktívne pred dovolávaním sa doložky a po postupnom zrušení reakcie v zmysle tohto rozhodnutia.
5. Podrobnosťami vykonávania doložky o solidarite podľa tohto rozhodnutia sa zlepši efektívnosť, a to pomocou lepšej koordinácie reakcie na úrovni Únie a členských štátov.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. V prípade teroristického útoku alebo prírodnej katastrofy či katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, bez ohľadu na to, či majú pôvod na území členských štátov alebo mimo ich územia, sa toto rozhodnutie uplatňuje:
 - a) na území členských štátov, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, to znamená na pevnine, vo vnútrozemských vodách, v teritoriálnych vodách a vo vzdušnom priestore;
 - b) v prípade, že je postihnutá infraštruktúra (napríklad pobrežné ropné a plynové zariadenia), ktorá sa nachádza v teritoriálnych vodách, vo výhradnej hospodárskej zóne alebo kontinentálnom šelfe členského štátu.Únia je pri uplatňovaní podrobností vykonávania doložky o solidarite v zmysle tohto rozhodnutia, najmä pri mobilizácii nástrojov, ktoré má k dispozícii, viazaná medzinárodným právom a nesmie zasahovať do práv iných ako členských štátov.
2. Toto rozhodnutie nemá vplyv na obranu.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „katastrofa“ je akákoľvek situácia, ktorá má alebo môže mať závažný vplyv na ľudí, životné prostredie alebo majetok, vrátane kultúrneho dedičstva;
- b) „teroristický útok“ je teroristický čin ako sa vymedzuje v rámcových rozhodnutiach Rady 2002/475/SVV⁽¹⁾;
- c) „kríza“ je katastrofa alebo teroristický útok s ďalekosiahlym vplyvom alebo politickým významom, ktorý si vyžaduje včasnú politickú koordináciu a reakciu na politickej úrovni Únie;
- d) „reakcia“ je akékoľvek opatrenie prijaté v prípade katastrofy alebo teroristického útoku zamerané na riešenie jej/jeho bezprostredných nepriaznivých následkov.

⁽¹⁾ Rámcové rozhodnutia Rady 2002/475/SVV z 13. júna 2002 o boji proti terorizmu (Ú. v. ES L 164, 22.6.2002, s. 3).

Článok 4

Dovoľávanie sa doložky o solidarite

1. Dotknutý členský štát sa v prípade katastrofy alebo teroristického útoku môže dovoľávať doložky o solidarite, ak po tom, čo vyčerpал možnosti existujúcich prostriedkov a nástrojov na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie, dospeje k záveru, že kríza presahuje jeho dostupné kapacity v oblasti reakcie.
2. Politické orgány dotknutého členského štátu predložia svoje dovolanie sa predsedníctvu Rady. Dovoľanie sa prostredníctvom Koordináčného centra pre reakcie na núdzové situácie (ERCC) adresuje aj predsedovi Európskej komisie.

Článok 5

Dojednania o reakcii na úrovni Únie

1. Len čo sa nejaký členský štát dovoľáva doložky o solidarite, Rada zabezpečí politické a strategické riadenie reakcie Únie na dovoľávanie sa doložky o solidarite, pričom sa v plnej miere zohľadnia právomoci Komisie a VP. Predsedníctvo Rady na tento účel bezodkladne aktivuje dojednania IPCR, ak sa už neuplatňujú, a následne informuje všetky členské štáty o dovoľávaní sa doložky o solidarite.
2. Komisia a VP Únie v súlade s článkom 1 ods. 3 zároveň:
 - a) identifikujú všetky relevantné nástroje Únie, ktoré môžu najlepšie pomôcť reagovať na krízu, vrátane odvetvových, operatívnych, politických alebo finančných nástrojov a štruktúr, a prijímú všetky potrebné opatrenia ustanovené v rámci týchto nástrojov;
 - b) s podporou vojenského štábu EÚ identifikujú vojenské kapacity, ktoré môžu najlepšie pomôcť reagovať na krízu;
 - c) identifikujú a navrhnu uplatňovanie nástrojov a zdrojov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti agentúr Únie a ktoré môžu najlepšie pomôcť reagovať na krízu;
 - d) poskytujú Rade poradenstvo o tom, či sú existujúce nástroje dostatočným prostriedkom pomoci pre dotknutý členský štát po dovoľávaní sa doložky o solidarite;
 - e) vypracúvajú pravidelné integrované hodnotiace a analytické správy o situácii, aby informovali a podporovali koordináciu a rozhodovanie na politickej úrovni v Rade v súlade s článkom 6 tohto rozhodnutia.
3. Komisia a VP predložia podľa potreby a v súlade s článkom 1 ods. 3 príslušné návrhy Rade, najmä pokiaľ ide o:
 - a) rozhodnutia o mimoriadnych opatreniach, ktoré nie sú stanovené v existujúcich nástrojoch;
 - b) žiadosti o vojenské kapacity, ktoré presahujú existujúce dojednania o civilnej ochrane, alebo
 - c) podporné opatrenia na rýchlu reakciu členských štátov.
4. Predsedníctvo Rady, uplatňujúc dojednania IPCR, zabezpečí zosúladenie vybavovania žiadostí v Rade a celkovej reakcie na politickej úrovni Únie vrátane vypracovania a aktualizácie návrhov opatrení, pričom sa zohľadní právo iniciatívy Komisie a VP v rámci ich oblastí právomoci. GSR, Komisia, ESVČ a v prípade teroristických útokov koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu pritom poskytujú predsedníctvu podporu a poradenstvo. Iné štruktúry a agentúry Únie pôsobiace v oblasti SZBP/SBOP poskytnú svoje príspevky v závislosti od krízy a podľa potreby v súlade s príslušnými ustanoveniami práva Únie.
5. Predsedníctvo Rady bude informovať predsedu Európskej rady a predsedu Európskeho parlamentu o dovoľávaní sa doložky o solidarite a o akomkoľvek podstatnom vývoji.
6. Na základe dovoľávania sa doložky o solidarite pôsobí ERCC 24 hodín denne 7 dní v týždni ako kontaktné miesto na úrovni Únie pre príslušné orgány a iné zainteresované strany členských štátov bez toho, aby boli dotknuté existujúce právomoci v rámci Komisie a VP a existujúce informačné siete. ERCC uľahčí vypracúvanie integrovaných hodnotiacich a analytických správ o situácii, a to v spolupráci so situačným centrom EÚ a ďalšími krízovými centrami Únie v súlade s článkom 6 tohto rozhodnutia

Článok 6

Integrované hodnotiace a analytické správy o situácii

Integrované hodnotiace a analytické správy o situácii zodpovedajú potrebám na politickej úrovni Únie, ktoré vymedzí predsedníctvo Rady, a umožňujú strategický prehľad situácie v Rade v súlade s dojednaniaми IPCR. Takéto správy zahŕňajú potvrdené dobrovoľné príspevky členských štátov, Komisie, ESVČ a príslušných agentúr Únie, ako aj príslušných medzinárodných organizácií. V prípade dovolávania sa doložky v súvislosti s teroristickým útokom sa s hodnoteniami a brífingmi spravodajstva zaobchádza oddelene prostredníctvom existujúcich komunikačných kanálov.

Článok 7

Postupné zrušenie

Postupné zrušenie reakcie v zmysle tohto rozhodnutia vychádza z rovnakého postupu, ako sa ustanovuje v článku 4 ods. 2. Keď členský štát, ktorý sa dovoľáva doložky o solidarite, zväží, že nie je potrebné, aby dovolávanie sa doložky bolo naďalej aktívne, svoje stanovisko oznámi čo najskôr po takom zvážení.

Článok 8

Hodnotenie hrozieb na úrovni Únie

1. Európska rada môže s cieľom posúdiť hrozby, ktorým Únia čelí, požiadať Komisiu, VP a podľa potreby agentúry Únie, aby vypracovali správy o špecifických hrozbách.
2. Pokiaľ Európska rada neustanoví inak, každá takáto správa sa zakladá výlučne na dostupných hodnoteniach hrozieb, ktoré zosumarizovali príslušné inštitúcie, orgány a agentúry Únie v rámci existujúcich dojednaní, a na informáciách, ktoré dobrovoľne poskytli členské štáty, čím sa zabráni duplicité úsilia. Koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu sa v prípade potreby zapája do vypracovania takýchto správ. V súlade s článkom 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ nie je žiadny členský štát povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie odporuje podľa jeho názoru základným záujmom jeho bezpečnosti.

Článok 9

Preskúmanie

1. Podrobnosti vykonávania doložky o solidarite v zmysle tohto rozhodnutia sa v súlade so zistenými potrebami pravidelne preskúmajú, a to v každom prípade do 12 mesiacov po ukončení dovolávania sa doložky, aby sa zabezpečilo zistenie a riešenie príslušných skúseností. Toto preskúmanie sa vykonáva v Rade na základe spoločnej správy Komisie a VP.
2. Toto rozhodnutie možno podľa potreby revidovať. V takýchto prípadoch a v súlade s článkom 222 ods. 3 ZFEÚ pomáha Rade Politický a bezpečnostný výbor a Stály výbor pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti.
3. Rada môže podľa potreby upraviť dojednania IPCR, najmä s cieľom riešiť potreby zistené Radou pri skúmaní alebo v nadväznosti na revíziu tohto rozhodnutia.

Článok 10

Finančné dôsledky

Akékoľvek finančné zdroje potrebné na vykonávanie tohto rozhodnutia sa mobilizujú v rámci dohodnutých ročných výdavkových limitov a v súlade s rozsahom pôsobnosti existujúcich nástrojov Únie, pričom sa zohľadnia ročné stropy viacročného finančného rámca.

Článok 11

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Luxemburgu 24. júna 2014

Za Radu
predseda
E. VENIZELOS